Ч. 42 (13.940). Львів, неділя 17. лютого 1935. Pocztowa opłatę opłacono ryczałtem. Рік LVI.

ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДНЯ РАНО

РЕДАКЦІЯ І АДМІНІСТРАЦІЯ Львів, Ринок ч. 10, II пов.
Конто почт. щадн. 504.060. 143.322.
Адреса для телеграм: „Діло" Львів.
Головний Редактор приймає від 11—12 год. передполуднем.
Рукописів не звертається.

ПЕРЕДПЛАТА В КРАЮ:
Місячно 5·00 зол.
Чвертьрічно 15·00 „
Піврічно 30·00 „
Річно 60·00 „
ЗА ГРАНИЦЕЮ: В Америці 1 доляр, Франції, Голяндії, Бельгії 20 фр. фр., Чехословаччині 30 ч. к. — в усіх прочих краях по 7·50 зол.

Телеф. Редакції: 29-41. „ Друкарні: 29-26.
В СПРАВІ ОГОЛОШЕНЬ ЗВЕРТАТИСЯ ДО АДМІНІСТРАЦІ.
ЦІНА ОДНОГО ПРИМІРНИКА 20 сот.

Текст німецької ноти.

БЕРЛІН, ПАТ. У пятницю вечором німецьке інформаційне бюро оголосило текст німецької ноти, яку передав німецький уряд британському і французькому амбасадорам у Берліні.

Німеччина заявляє, що солідаризується з бажанням урядів В. Британії і Франції вдержати і забезпечити мир. Німецький уряд розглядає цілу низку европейських проблем, про які згадується у першій частині льондонського комунікату. Ці проблеми розглядатиме Німеччина беручи під увагу своє географічне положення і безпеку. В першу чергу німецький уряд розгляне при допомозі яких засобів вдасться у майбутності оминути перегони у зброєннях. Ця небезпека істнує тому, що добре озброєні держави не хочуть розброїтися згідно з постановами трактату. Німецький уряд переконаний, що тільки добровільні договори між суверенними державами, про які згадує британсько-французький комунікат, можуть управильнити міжнародню проблему зброєнь. Тому німецький уряд радіє пропозицією підписати летунську конвенцію, щоб забезпечитись перед наглими летунськими нападами. Ця конвенція передбачує, що держави, які її підпишуть, прийдуть з негайною допомогою нападеній державі. Німеччина годиться віддати всі свої сили до диспозиції. Годиться теж знайти засоби, щоби здійснити цю конвенцію, яка гарантує найкраще безпеку для всіх. На думку німецького уряду, недостаточна підготовка до переговорів більшої кількости держав доведе до суперечок. Тому Німеччина заздалегідь бажає деяких засадничих вияснень. І тому Німеччина булаб вдоволена, якби британський уряд повів безпосередні переговори.

ПРОТИ СХІДНОГО І НАДДУНАЙСЬКОГО ПАКТУ.

БЕРЛІН, ПАТ. „Фелькішер Беобахтер" пише, що Німеччина кожної хвилини годиться забезпечити загальний мир. Одначе не може згодитись на „легкодушне ставлення цієї справи єднаючи проблеми миру з неясними проектами пакту". До таких проектів зачисляє щоденник плян східного і наддунайського пакту та добачує в льондонськім комунікаті суперечности, які називає небезпечними неясностями. Крім того Німеччина запитує В. Британію, як відбудуться майбутні переговори, бо договори можуть підписувати тільки суверенні держави, а в суверенності міститься теж безпека. Одночасно слід взяти під увагу спеціяльні вимоги безпеки Німеччини.

„Берзенцайтунг" пише: Кожне рішення Німеччини на британсько-французьку ініціятиву мусить брати під увагу географічне і військово-політичне положення Німеччини.

„Берлінер Тагеблят" добачує в запрошенні Німеччини підписати летунський пакт право мати відповідну кількість літаків.

ОФІЦІЙНИЙ КОМЕНТАР.

БЕРЛІН, 16. II. ПАТ. „Дініьоматіш-Політіще Кореспонденц" подає цікаву інтерпретацію оголошеної вчора німецької ноти. Щоденник пише, що нота є загальним вступом до дійсних переговорів, які щойно почнуться. Німецька відповідь не обіймає конкретних пропозицій подібно як льондонський комунікат. Німецький уряд прирік розглянути висунені пропозиції беручи під увагу: вдержання миру і спеціяльні вимоги Німеччини вдержати безпеку. У справі східного пакту Німеччина дала вже свою відповідь ще в дні 8. вересня ц. р. Відповідь Франції не виявила нічого нового і тому необхідно далі вести переговори над становищем Німеччини.

Відношення Німеччини до Ліги Націй добре відоме. Її становище зміниться щойно тоді, коли не буде причин, задля яких Німеччина покинула Лігу Націй.

Британсько-французьке порозуміння в найважніших, основних питаннях европейської політики знайшло живий відгук у Німеччині.

ГОЛОСИ АНГЛІЙСЬКОЇ ПРЕСИ

ЛЬОНДОН, ПАТ. Англійська преса прийняла німецьку відповідь здебільша прихильно, але з деяким заклопотанням. Преса побоюється, яке становище займе Франція. Всеж таки „Таймс" повідомляє, що мін. Саймон мабуть виїде до Берліна.

ГОСТРА КРИТИКА ФРАНЦУСЬКОЇ ПРЕСИ.

Німецька нота викликала гостру критику французької преси. Згоду Німеччини підписати летунську конвенцію і промовчання проекту східного і наддунайського пакту вважає французька преса за недопустиму спробу розділити льондонську пропозицію на три части.

„Ле Тан" протестує проти фальшивої інтерпретації летунської конвенції, яку Німеччина вважає за згоду на летунські зброєння. Німеччина не буде звільнена від військових обмежень версайського трактату до того часу, доки не підпише загальної конвенції про обмеження зброєнь і безпеки.

Преса погрожує, що безпека буде зорганізована або з Німеччиною або без неї.

Чужинні військові аташе на Гуцульщині.

Агенція Всхуд повідомляє з Ворохти: Від кількох днів є на Гуцульщині всі військові аташе чужих держав. М. ін. є два німецькі, два большевицькі та два японські старшини. Всі аташе відбувають довші прогульки.

Відгуки промови посла Дмитра Левицького у Совітах.

Остання соймова промова голови УНДО та Української Парляментарної Репрезентації посла д-ра Дмитра Левицького викликала правдиву бурю у большевицькій пресі. Вся большевицька преса, головно в Києві і Харкові бє в давін на тривогу. В цій промові преса добачує прояви поважної акції в сумежних зі совітською Україною державах з метою відорвати Україну від СССР. З цього приводу московський уряд підготовляє по всіх місцевостях на совітській Україні протестаційні віча проти всяких спроб відорвати Україну від Москви.

Одночасно голова ради міністрів совітської України Любченко, який перебуває тепер у Москві, виголосив велику промову проти „сепаратистів, які находять піддержку поза межами СССР". У своїй промові Любченко підкреслив, що совітська Україна залишиться при Москві. Всякі спроби відорвати Україну вустрінуть безоглядний спротив цілого совітського й українського пролетаріяту.

Хто зложить на дар „Просвіті" — облекшить її важкі завдання.

Новий ґрунтовий податок.

Варшава, 15. лютого 1935.

Безпосередньо після третього читання проекту скарбового закону (буджету) на чергу нарад сойму прийшло перше читання цілої низки податкових проектів, внесених у соймі в дні 14. ц. м. міністром скарбу — очевидно з метою піднести податкові впливи держави, що на практиці рівняється новому тисненню податкової шруби. І так внесено аж чотири урядові проекти законів: 1) про державний ґрунтовий податок, 2) новелю до закону про стемплеві оплати, 3) про побирання відсотків від залеглостей у державних податках і інших публичних данинах і 4) новелю до закону про доходовий податок. Найважніший з них і зовсім новий є проект про ґрунтовий податок, що дотикає життєво найширші верстви наших податників хліборобів і я його з цієї причини тут ближче обговорю.

Як відомо, Польща послідовно переводить уніфікацію свого законодавства і в цьому зайшла вже доволі далеко. Уніфіковано передовсім податкові закони і тут праця майже завершена за винятком ділянки державних ґрунтових податків, на яку саме тепер приходить серія. Досі у тій справі обовязують ґрунтові податкові закони давних держав із ріжними системами оподаткування. В Галичині напр. оподаткування ґрунтів опирається на ґрунтовому катастрі, де кожна парцеля має свою окрему клясифікацію і при якій подано т. зв. чистий дохід катастральний — очевидно фікційний і невідповідаючий теперішнім економічним відносинам, так як оцінку переведено у нас ще в половині 19. в. Дещо подібний катастер був і на землях пруської займанщини, натомісць нема його зовсім у колишній російській займанщині, де сьогодні державний ґрунтовий податок є близько два рази менший як у Галичині. Для унагляднення цієї нерівности у податковому обтяженні подаю за мотивами проекту, що в повітах здолбунівському і кремянецькому на Волині пересічне обтяження одного гектара ріллі вжитків виносить 2 зол. 75 сот., а

в сусідніх з ними повітах в Галичині: збаражському 4 зол. 59 сот., а в тернопільському 4 зол. 92 сот.

Клясифікацію ґрунтів і означення податкових ставок у повітах колишньої російської займанщини переведено в рр. 1860—1864, подані знову в ґрунтових катастрах колишніх дільниць пруської і австрійської суми катастрального доходу усталено ще в половині 19. в. Від цього часу зайшли значні і то основні зміни в загальних економічних відносинах краю. Повстали нові границі держав, розвинулася сіть залізничих і битих шляхів і виринули нові промислові осередки напр. у Галичині дрогобицький нафтовий басейн. У звязку з цими обставинами змінилася і зросла у таких промислових осередках рентовність рільних господарств, на розвій і рентовність яких мав без сумніву вплив і загальний у цьому часі поступ хліборобської культури. Вправді лишилися і відсталі полоси краю, напр. деякі закутини на Поліссі з відносинами і хліборобською культурою зперед сотні літ, але це по думці мотивів проєкту ще більше узасаднює потребу ревізії цілої системи цього роду податків.

Проєкт зуніфікованого ґрунтового податку приготовлював уряд вже здавна і в цій справі висказалися вже навіть і хліборобські палати, між ними і львівська та її українські радники. Деякі завваги хліборобських кол міністерство скарбу узглянило при остаточній редакції проєкту, що його нині відослано до податкової комісії. Вона ще впродовж біжучої соймової сесії розгляне цей проєкт, можливо поробить у ньому помешні не суттєві зміни і передасть повному соймові, якого більшість вирішить справу у наступному місяці так, що проєкт стане законом ще в цьому році.

З огляду на вагу проєкту державного ґрунтового податку для нашого хліборобства — слід ближче з ним запізнатися і тому вважаю за вказане подати його основний зміст до відома нашого громадянства.

Проєкт в статті 1. висказує засаду, що державному ґрунтовому податкові підлягають всі ґрунти з винятками, вичисленими в ст. 2. в точках 1—11. Вільні від цього податку є: 1) державні ґрунти, котрих уживкування не обчислене на зиск, 2) ґрунти і площі призначені тривало і виключно на цілі релігійного культу, признаного в державі віроісповідання і площі коло святинь, що не приносять доходу, 3) ґрунти під цвинтарями, 4) ґрунти під залізничими торами, публичні дороги, площі і спортові грища, що належать до держави або звязків публичного права, 5) ґрунти під ріками, потоками й озерами, оскільки не приносять доходу з риболовства, 6) міські ґрунти, від яких оплачується податок від нерухомостей, 7) ґрунти, що належать до шкіл, заведень і наукових інституцій сільського господарства, уживані до наукових цілей і ґрунти публичних, вселюдних шкіл, що не приносять доходу, 8) багна, нагі скали й інші подібні неужитки, 9) впродовж двох літ ґрунти, що були обняті комасацією, 10) впродовж пяти літ неужитки, на яких заложено штучне рибне господарство, 11) охоронні лісні ґрунти і впродовж 30 літ залісені неужитки.

Важною є постанова ст. 3, що дає право раді міністрів шляхом розпорядку звільнити цілковито від оплати ґрунтового податку рільні господарства, від котрих річна квота цього податку не перевищає 10 зол.

Ґрунтовий податок побирається після ставок, означених у тарифі яку усталює рада міністрів на основі переведеної клясифікації ґрунтів. В цілі усталення тарифи рада мін. переводить поділ держави на рільничі і лісові округи і означує відношення між поодинокими економічними округами. Видатки, злучені з переведенням комісів і клясифікації ґрунтів, покриває державний скарб. Ґрунти діляться на 6 катеґорій після роду уживкування: 1) орні ґрунти, 2) сіножати, 3) пасовиська, 4) ґрунти під водами, 5) ґрунти під лісами і 6) неужитки. Згадані катеґорії діляться на кляси — крім неужитків — після доходности ґрунту. І так ґрунти орні, сіножати, пасовиська і ґрунти під водами поділено кожну з них на 6 кляс, а ліси на 3 кляси і у кожній з тих кляс буде обовязувати інакша ставка, інша рівнож у кожній економічній окрузі, які — як сказано — означить рада міністрів.

Податкова ставка державного ґрунтового податку від одного гектара у найнижчій клясі урожайности орних ґрунтів в найслабшій під господарським оглядом економічній окрузі виносить 50 сот. річно і доходить до 25 зол. річно від найліпшої орної землі у найсильніших економічних округах. Розхилення — як бачимо — дуже велике і втягається від 1 до 50.

Проєкт зносить цілковито дотеперішні комунальні додатки до державних ґрунтових податків, що пересічно виносили у нас 75 відсотків. Комунальні звязки (повіти, волости, громади) одержують натомісць разом 40 проц. від зібраної на даній области квоти ґрунтового податку. Лишиться тільки один податок у висоті 5 до 10 прц. ґрунтового податку річно, який буде побиратися на цілі хліборобських палат.

Найважнішою буде клясифікація ґрунтів, від якої залежатиме висота податкової ставки, яку переведуть клясифікаційні комісії — повітові, воєвідські і головна при міністерстві скарбу. Властиву клясифікацію переводить повітова клясифікаційна комісія в осідку властивого скарбового уряду. Предсідником цієї комісії є начальник скарбового уряду а в її склад входять: заступник предсідника, визначений міністром скарбу, представник міністра хліборобства і земельних реформ, два відпоручники хліборобської палати і два члени зпоміж місцевих ґрунтових податників, що їх покличе скарбовий уряд з листи, представленої повітовою радою з тим, що один з них має належати до більшої, а другий до меншої земельної власности.

Воєвідська комісія складається з директора скарбової палати як предсідника, з його заступника, іменованого міністром скарбу, з начальника виділу реальних податків скарбової палати, по одному відпоручникові міністра хліборобства і внутр. справ і з двох делеґатів хліборобської палати, з котрих один має бути представником більшої, а другий меншої земельної власности. Веде вона нагляд над діяльністю повітових комісій і є для них остаточною відкличною інстанцією.

Головна клясифікаційна комісія складається з 4 представників міністра скарбу, з котрих один є предсідником, а другий його заступником, з 3 представників мін. хліборобства і 2 представників мін. внутр. справ та 4 представників хліборобських орґанізацій, покликаних міністром скарбу в порозумінні з мін. хліборобства. Вона веде нагляд над переведенням клясифікації ґрунтів у цілій державі і виробляє проєкт на поділ держави на поодинокі економічні рільні округи. Що десять літ переводиться ревізію клясифікації ґрунтів, а перша ревізія може бути найскорше по 5 літах. На основі переведеної клясифікації повітові клясифікаційні комісії заложать в кожному повіті ґрунтові реєстри, що будуть творити підставу до означення висоти податкової ставки і виміру самого ґрунтового податку. Розпорядок мін. внутр. справ, виданий в порозумінні з мін. скарбу, означить висоту уділів 40 прц., що припадуть на поодинокі самоуправні звязки.

Висоту податкових тягарів, що у формі нового ґрунтового податку упадуть на наше хліборобство, годі тепер означити. Можна одначе приняти, що будуть вони значно вищі — з окрема на північних землях — як нині, себто, що на село упаде новий податковий тягар і то в часі тяжкої господарської скрути, яку переживає село вже від пяти літ. Відповідне становище до проєкту займе Український Клюб і у податковій комісії й на пленумі сойму і там буде змога віднестися з річевою критикою до предложеного проєкту та означити наші домагання у цій ділянці.

Д-р Степан Баран.

З життя українців у Манджурії.

Два ворогуючі табори. — Поважні загрози. — Російські фашисти й українці.

Ми вже раніше, реферуючи писання „Манджурського Вісника", зазначили, що на харбінському терені воюють із собою дві українські групи: національна, що складається здебільша з еміґрантів із Зеленого Клину, та опортуністична, в яку входять здебільша „автохтони", себто засиджені вже в Манджурії українці, часто „малоросействующі". Ось і між тими двома групами істнує вже від довшого часу міцний конфлікт і хоч були спроби консолідації, то й досі ще не вдалось осягнути порозуміння.

Національна група розпоряджає власним пресовим органом, що появляється під редакцією п. І. Світа, автора багатьох уже публікацій, м. і. брошури „Украинскій Дальний Восток" і заповідженої великої книги в українській мові п. н. „Проблема Зеленої України" (є вже в друку). Друга група користується сторінками російської харбінської преси, особливо японського щоденника в рос. мові „Харбинское Время", яке поміщує окрему українську сторінку.

Нам прислали тепер із Харбіна жмут місцевих російських газет, а саме згадане „Харб. Время" і фашістівський „Наш путь", також щоденник.

Про „Харб. Время" маємо в надісланому одночасно комунікаті Української Пресової Служби в Харбіні короткі інформації. Зверхній догляд над цею газетою лежить у руках міродайних ніппонських чинників, але редактори — москалі (головний Б. Шилов). Хоч має вона завданням популяризувати серед московських мас японські політичні думки, то проте, будучи фактично в руках росіян обслуговує теж їхні власні інтереси.

Переглянули ми кілька українських сторінок п. н. „Жизнь украинской колонін" (на тлі тризуба!) і ствердили, що, не вважаючи на всі запевнення там, що редакція бажає реферувати на цій сторінці обєктивно і безпристрастно всі факти з українського життя, спосіб реферування є явно тенденційний, з виразними обявами симпатії у сторону другої групи.

Ми не будемо входити тут у глибінь згаданого конфлікту та цитувати писання одного і другого табору. Зате спинимось над сумною загрозою, яка повисла над життям української кольонії в Манджурії.

„Харб. Время" з 15. січня ц. р. публікує велике інтервю „с высокоавторітетным лицом", який при кінці говорить ось-що:

„Я не берусь говорити про те, що зробить влада в тім випадку, коли українська кольонія дальше буде у огні загального розвалу, в якому тепер находиться. Але і перед владою стає питання, що робити дальше з „Українським Національним Домом", який повернено кольонії на те, щоб вона дружньо обєдналась біля нього як біля нац. огнища, а який став тільки новим джерелом роздорів і незгоди".

І дальше:

„Я не можу ручити, чи влада в тім випадку не вирішить використати цей дім, що сіє незгоду серед української кольонії, для кращої, корисніщої мети. Водночас із тим не можу скрити тривоги, що обсервуючи зріст ворожнечі серед ріжних українських орґанізацій, влада буде вважати за необхідне припинити взагалі дальше істнування і самих орґанізацій"...

Сумні перспективи.

Як довідуємось від Пресової Служби в Харбіні, яку виконує національний табор, то „загроза втрати У. Н. Дому та закриття всіх орґанізацій — є фактом. Одначе вона викликана в меншій мірі внутрішніми справами у. н. кольонії, а в більшій мірі тим, що дотичні міродайні кола починають наново міркувати над тим, чи є доцільно „втягуватися в українські справи". Мі... німальне звязування їх з українцями викликає божевільну лють у москалів та вказування на нещирість політики міродайних кол супроти інтересів „національної Расеї".

Ну щож? Ми звідсіля не можемо брати на себе ролі моралізаторів. Певно, що ми хотіли б, щоб згаданий вище конфлікт скінчився компромісом обох українських груп (хоч не знаємо добре подробиць конфлікту). Йде про те, щоб самим не давати причини до далекойдучих інтервенцій, ба — навіть репресій манджурської влади чи японців, щоб не влекшувати завдання москалям, тощо. Вдруге стратити велике нерухоме майно, що його мають тепер українці в Хар...

біні в будинку „Н. Д." — це означалоб стратити багато, і то на довгий уже час, а може й безповоротно. Теж саме — організаційна пустка, яка малаб прийти на зміну теперішньому буйному організаційному життю нашої кольонії — це втрата, яку ледви чи вдалосяб скоро відробити.

Як сказано вище — ми дістали теж кілька чисел щоденника „Наш Путь". Є це орган „всеросійской фашистской партії" і — як довідуємося знову від Української Пресової Служби — редактор його Кость Вол. Родзаєвський — це походженням стовідсотковий українець. Часопис і партія мають багато симпатиків серед деяких впливових японців, а в останньому часі нав'язали звязки з відомим отаманом Семйоновим.

„Наш Путь" присвячує теж чимало місця українцям, бажаючи втягнути їх до „общого котелка". Він шантажує українців потребою протикомуністичного „общерусского фронту", основаного нібито „на взаїмному розумному признанні національних прав і бажання жити як рівний з рівним"... Не нагадує це вам „общепролетарскаво" фронту проти білих та інтервентів, яким шантажували свого часу большевики наівних українців? Хитруни одні і другі. „Наш Путь" теж обіцює автономію і федерацію українцям у „фашистівській Расеї". Йому йде тільки про те, щоби зловити хахла, щоб він перестав говорити про самостійність України („шовінізм! — кричить він у напрямі „Манджурського Вістника") та про можливість вільної Зеленої України („зельоное воображеніє в стенах „У. Нац. Дома" — кепкує).

Редактори з фашистівської ґазети вдають, що не добачують большевицького „собіранія земель" і плетуть дальше дурниці про те, як-то большевики „расчленяють Расєю" і докоряють українцям, що вони своїм бажанням самостійности ллють воду на большевицький млин.

Та мабуть слабим гачком для мас видаються російським фашистам большевики, бо видумали другий, а саме: юдо-масонів. Ці, юдо-масони, мовляв, випрацювали вже нову карту Росії. Зведена вона там до маленької, ничтожної і слабкої Московії. Зате на півночі нові держави: Карелія й Унгрія, на півдні Україна, на південному сході Дон і Кубань, вище Ідель-Ураль (татарська) разом зі Зирянською республикою, що відділює Московію від Сибірі. А тут, на сході Сибірі, „Зелений Клин", признаний самостійній Україні як кольонія.

Це не сон! — кричить „Наш Путь", — „реальний плян, який підготовлюють комуністи (?!) і евреї — капіталісти (?!). Цю карту маємо в руках!"

І знову залицяння до українців. З тою метою друкує тепер „Наш Путь" писанину непризнаного українського драматурга І. П. Якимова, під власним прізвищем (як розмову) і під чужими, де сказано, що „українци хатять бить з рускімі".

Очевидно, найбільша ненависть звернена проти національної української групи „М. Вістника". Видно, ця група добре робить свою роботу, коли так завзято виступають проти неї трибуни обще-русскаво фронта".

В. Север.

Ширіть наш часопис!

✝ Вячеслав Будзиновський.

(Посмертна згадка).

Вячеслав Будзиновський уродився 30. січня 1868 р. у Баворові біля Тернополя, де батько його був народнім учителем. Народню школу та ґімназію кінчав у Львові. Щойно до 7-ої кл. пішов до української ґімназії, бо дома, вихований мамою-полькою, говорив по польськи. Студіював у львівському університеті й віденському медицину, не скінчивши її, бо вже тоді присвятився публіцистиці. Із львівського університету викинули його за організацію недозволеного студентського віча.

В. Будзиновський почав писати ще в ґімназії від 1886 р. до соціялістичних часописів анонімово. Дебютував у журналі „Товариш" під редакцією Франка, а від 1890 р. почав друкувати брошури на політичні теми, попадаючи відразу у конфлікт з цензурою. У 1894 р. Записки Наук. Тов. ім. Шевченка друкують його студію „Аґрарні відносини в Галичині", у 1895 брошуру „Хлопська посілість і новітні суспільно-реформаторські змагання" і починає редаґувати „Громадський Голос". У 1897 р. друкує свої оповідання і гуморески, у 1898 р. приїзджає з Відня на співробітника до редакції „Діла", у 1899 р. поміщує кілька новель у журналі „Хата" та „Ділі", від 1900-4 р. редаґує „Свободу". Якийсь час редаґує у Чернівцях часопис „Праця", де підготовляє ґрунт під аґрарний страйк, що почався у Галичині 1902 р.

Дуже живу діяльність проявив Будзиновський як посол австрійського парляменту від 1907 р. до розпаду Австрії. Його промови завсіди дуже гострі счиняли нераз цілу бурю; коли треба було виступати у ролі речника опозиції в імені Українського Клюбу, умів він надавати свому виступові характер гострої демонстрації. Як аґітатор умів він зеднувати собі масу і промовляти до серця та розуму слухачів; по селах їздив він невтомно.

Працю суспільного діяча доповнював він публіцистикою, а коли відсунувся від політики, звернув усю свою увагу на популярну белетристику, здебільша на теми нашої бувальщини.

Важніші твори Вячеслава Будзиновського такі: суспільно-політичні — „Жнива в Східній Галичині", 1898; „Хлопський страйк", 1897; „Ґрунтовий податок", 1897; „Панщина", 1898; „Хлопська земля", 1902; „Хлопським коштом", 1902; „Хлопський рай", 1902; „Державні водні будови й дороги в Галичині", 1902; „Виборча програма", 1902; „Страйкуйте", 1902; „Наші права", 1902; „Австрія чи Польща?", 1903; „Пересторога", 1903; „Новітні революції", 1903; „Злодійська рука", 1903; „Унтер ден Фліґельн дер Габсбурґер", 1903; „Держава і наше селянство", 1907; „По смерти Потоцького", 1910; „Ціпом по хребті", 1910.

Історичні — „Хмельниччина в Галичині", 1906; „Козацькі часи в народній пісні", 1907; „Наші гетьмани", 1907; „Гадяцькі постуляти", 1907; „Як Москва нищила Україну", 1917; „Ішли діди на муки" (Введення в історію України); „Історія України" — княжий вік і (окремо) литовсько-польський вік; „Гетьман Мазепа".

Оповідання: „Стрімголов", „Оповідання", „Як чоловік зійшов на пана", „Хрунь і чорт", „Серце", „Осавул Підкови", „Під одну булаву", „Пластун", „Шагін Ґерай"; „До віри батьків", „Небіжчик ходить", „Кров за кров"; „Міщанка" (повість), „Пригоди запорожських скитальців" (повість), „Пан Гуляйдуша" (повість), „Не будь звіром", „Кожух не на мене шитий", „Опришок", „З живого медведя" (песа), „Радник заручився" (комедія), „Гремить".

Від 1921 р. поміщував Будзиновський свої оповідання в американській „Свободі" та інших часописах Злуч. Держав, Канади та Бразилії. За 12 літ сама „Свобода" видрукувала його 99 оповідань.

Німецько-московська торговля нафтовими продуктами.

(УП. БЕРЛІН). Німецько-московська торговля нафтовими продуктами була досі сконцентрована в руках спеціяльної німецько-московської компанії, що звалась „Дероп". Як довідуємось, відбулися тепер переговори в тій справі і німецька компанія для збуту бензолю рішилась перебрати з московських рук всі акції тої компанії за відповідну суму гроша в готівці. Це показує з одного боку, що большевикам треба грошей, а з другого вказує на тенденції німецького господарства сконцентрувати у своїх руках і цю галузь торговлі, щоб мати змогу краще піддержати продажу своїх продуктів виробу з бурого вугілля. „Дероп" має в Німеччині приблизно 2.500 танкових станцій для продажі бензини. Така трансакція означає й те, що німці дальше будуть купувати московські нафтові вироби, але постараються продавати їх не в чистому вигляді, а як мішанину зі своїми продуктами.

Справа поневолених народів

у бельгійському парляменті.

БРЮСЕЛЬ, (Офінор). Наради в справі визнання Совітів Бельгією у брюсельському парляменті перейшли несподівано на справу поневолених Совітами народів, яка дала противникам визнання багато цінних арґументів. Опонуючи соціялістам, які стоять за негайним визнанням Совітів, не зважаючи на наведені приклади сумного досвіду інших країв, премієр міністрів був змушений нагадати їм їх опозицію зперед десяти років, коли Вандервельде, лідер соціялістів і тодішній премієр вимагав від Ліґи Народів добиватися звільнення Совітами поневолених народів, а в першу чергу Грузії та України. Заскочений несподіванкою Вандервельде не знав відповісти нічого іншого, як те, що Франція також займала колись таку позицію, а тепер її змінила. Така арґументація викликала в парляменті здивовану мовчанку, бо навіть комуністи не знайшли можливим висловити своє вдоволення. Справу визнання Совітів покищо відложили.

Знову ревізії серед праських українців.

Після недавніх ревізій серед сокільських діячів (4. січня ц. р.) праська поліція перевела з початком лютого нові ревізії між українцями — цим разом у голови Пластприяту д-ра мед. Нестора Білика (громадянина ЧСР), д-ра мед. Леонтович-Пачесової (одружена з чехом) та в кількох інших громадян. Крім того поліція кликала до себе на переслухання представників Українського Громадського Комітету: б. члена Директорії Андрія Макаренка та інж. Антона Гальку.

Скрипник — о. Яворський — Кождонь.

Промова посла О. Яворського, виголошена в соймі 14. лютого 1935 р. при третьому читанні буджету.

Високий Сойме!

Положення українського народу в границях польської держави представив Український Клюб в часі дискусії над буджетом і тут на пленумі сойму і в комісіях так докладно, що вважаємо річчю зайвою ще раз ті справи порушувати.

Ми ствердили, що за останній рік те положення значно погіршилося в усіх ділянках нашого національного життя, що натиск державного і самоуправного апарату був ще сильніший, в наслідку чого наше негативне становище до буджету зовсім оправдане.

З доручення мого Клюбу хочу тільки кількома словами відповісти деяким промовцям, які в часі дискусії над буджетом міністерства внутрішніх справ порушили в своїх промовах українську справу.

Пан пос. Чапінський, висловлюючи в дуже загальний і дуже неясний спосіб свою чи ППС симпатію до українського народу, застерігся проти того, що голова нашого Клюбу висловив волю української нації до чинної боротьби з большевиками на совітській Україні.

Пан пос. Чапінський здається забув, що всі польські національні поети і ціла духова еліта польської нації взивала й організувала польську націю до збройної боротьби з російським ярмом, що ППС станула в перших рядах до збройної боротьби за визволення своєї нації і цим досі дуже чваниться. П. посол Чапінський видно має спільну думку з численними своїми земляками, що що інше польський нарід, а що інше нарід український, що почестю є боротися за свободу і честь своєї нації, але що нам за свободу і честь нашої нації боротися не вільно.

П. Чапінський знає добре нелюдський і небувалий в історії большевицький терор на совітській Україні, знає, що большевики добровільно не зречуться панування на Україні і що тільки чинною і зорганізованою боротьбою можна зробити кінець тому теророві; тому тую часть промови п. Чапінського мусимо хіба вважати апробатою большевицького терору над безборонною українською нацією. Позатим мушу запевнити п. Чапінського, що приміром займаючи негативне становище до східнього пакту, який п. Чапінський підтримує в обороні статус кво, не шукаємо в Европі для нашого становища гармат проти Совітів, а тільки політичного зрозуміння.

П. посол Санойца заявив, буцімто когрийсь з послів Українського Клюбу сказав, що є вдоволений з загального доброго висліду виборів до самоуправних органів в коломийськім повіті. У цій хвилині не можемо ще ствердити, чи хто, коли і як розмовляв з пос. Санойцею на цю тему. Однак, колиб навіть дійсно в коломийському повіті було менше надужить при самоуправних виборах, як в інших повітах, то це загального образу виборів не змінює. Пригадуємо, що п. посол Біляк представив цілу систему, як фальшовано у нас волю виборців при тих виборах та сьогодні вносимо в цій справі інтерпеляцію, яка докладно наводить факти, як ті вибори переведено. Коли би п. Санойца хотів перечитати ту інтерпеляцію, то переконається, що наші уваги на тему останніх самоуправних виборів цілком узасаднені.

Взяли також участь у буджетовій дебаті над ресортом міністерства внутрішніх справ посли з Клюбу ББ Скрипник і отець Яворський. Не уважаю можливим входити з цими панами в меторичну дискусію. Те, що Клюб ББ уважає за можливе на наші річеві постуляти висилати тих панів до відповіди, в данім дійсності перестало нас дивувати. Метода це не нова. (Крики на лавах ББ. Маршал дзвонить). Практикована вона була свого часу на Шлеську, де німецька група у відповідь на справедливі польські домагання висувала відомого Кождоня, який був відповідником нинішніх Скрипників і ксьондза Яворського. Били п. Кождоневі браво німецькі гакатисти так, як тепер панове бете брава п. Скрипникові і ксьондзові Яворському. Ті оплески не пошкодили польському народові, а навпаки зміцнили його сили до дальшої боротьби. Отже не пошкодять і українській нації і скріплять нашу силу до дальшої боротьби за наші національні права.

Мойсей Івана Франка в італійській мові.

РИМ (Офінор). Молодий фльорентійський поет Джачінто Тревізоно закінчив у співробітництві з одним українським журналістом, переклад на італійську мову знаменитої поеми І. Франка „Мойсей“, яка вийде у видавництві „Ми та Україна“ з передмовою одного з визначніших критиків Італії. Переклад „Мойсея“ появиться негайно по отриманні дозволу від спадкоємців І. Франка. Переклад зроблений віршем тогож розміру, що й оригінал і особи, які мали нагоду його читати, подивляють як красу віршу так і точність перекладу.

М. РУДНИЦЬКИЙ.

Доля белетриста-популяризатора.

(З приводу смерти В. Будзиновського).

Ще минулої неділі, а може вже два тижні тому, розмовляли ми з ним. За кожним разом, коли В. Будзиновський приходив у неділю вранці до каварні, щоб почути, що діється на світі, розмова з ним була така жива, що знуджене молодше покоління оживало при столиках.

Мав він ворушкий ум, власні погляди, передумувані довго на самоті і виборювані серед завзятущих дискусій, любив писати і придивлятись змінам життєвого калейдоскопу — чомуж не став він справжнім письменником? Усе можна звести до справи таланту, але власні погляди на свій талант і на літературу грають у письменника чималу ролю.

Писав колись Будзиновський гуморески, пробував в оповіданнях дати вислів своїй іронії, що була доказом його критичного підходу до довкільних явищ. Водночас захопила його сильно політична діяльність. Його боєва вдача полеміста та вічного опозиціоніста могла простіше, безпосередніше витрачувати надмір своєї енергії на парляментарній арені та в публіцистиці. Численними брошурами, написаними з рідким у нас темпераментом, умів він відгукуватись на всякі актуальні справи і коли почав писати побутові та історичні повісті — з літературою порвав уже давно ближчі звязки.

Як видавець літературного двотижневика „Світ“ у 1906 р. — органу „Молодої Музи“ — розійшовся він після 8-місячної співпраці з тодішніми письменниками заявляючи, що коли часопис не видає якийсь міліонер для спорту, то часопис треба зліквідувати або змінити його зміст відповідно до духових потреб ширшої маси передплатників. Яка іронія долі! 30 літ писав Будзиновський книжки призначені для найширшого загалу, відповідно до духових потреб тих, які могли їх читати; писав просто, ясно, брав патріотичні сюжети, прикрашував їх сензацією і його читачі не могли дати йому найскромнішого прожитку.

Виховне значіння його історичних повістей безсумнівне. Таких Будзиновських повинні би ми мати бодай дві сотні. Розумів він, що найкраще йти за готовими, випробуваними зразками і часто позичав він Купера. Мав чи якогось Герстекера фабулу, змінив декорацію та одяг своїх героїв і осягав свою мету багато лекше ніж ті, що довіряли власній, мало поетичній уяві. Сам Будзиновський знав ціну своїх повістей і думав найчастіше про гонорар, недурно довгий час жив із нашої американської преси. За літературою не стежив і не відчував потреби цікавитись новими ідеями, композицією, стилем — усе це були для нього аристократичні витребеньки. Мав він за матеріял історію України і як провідну думку здоровий розум, що ставав йому у пригоді у політичній полеміці.

Писав він багато і швидко, не мав часу радитись кого, не дбав про те, чим повість починається і чим кінчиться, де і коли буде видрукована — ставився до літератури як журналісти до газетної праці: щоб заповнити чистий папір і завтра відкласти не читаючи те, що написав учора.

Приватно був він багато цікавіший, інтелігентніший і духово багатший, ніж як автор. Сідав Будзиновський за свої книжки як за обовязкову громадянську працю і герої, яких виводив перед своїми невибагливими читачами, не мали в собі нічого з того, що хвилювало його щодня, мулило, обурювало. Якби Будзиновський умів був дати сатиру на нашу політику, на „рутенський патріотизм“, на принципіялістів та угодовців — то міг би він був вложити у неї якусь частину свого „я“ і блиснути талантом рівним своїй оригінальній постаті.

В останніх роках займався він пасічництвом і навіть випродав усі свої книжки, щоб купити собі пасіку в горах. Казав тоді, що з меду можна лекше жити, ніж з чорнила і зарікався писати більше. Але не дотримав обітниці. Хоч бджоли не розчарували його, а громадянство розчаровувало так часто, звичка тягнула його до каламаря як пияка до склянки. Тішився, що по селах читають його і розуміють. Нераз обсипувало його жаром, коли у часописі або у книжці побачив речення складене страшною канцелярщиною, з надутими висловами, абстрактними термінами, які можна заступити звичайними рідними словами.

Будзиновський боронив одного з найвеличніших принципів у літературі: „пиши яко мога просто та ясно“, але на жаль не писав для тих, що цікавляться принципами та літературою. Не думав він над тим, що простота та ясність може йти в парі з вічно новими ідеями та мистецькою формою. Автор популярних повістей мусить мати передовсім велику уяву і власний стиль над яким треба працювати так само, як над кожним іншим, хочби письменник писав тільки для майбутніх вибранців.

Жіль Верн вкладав у свої повісті працю дотрібну щоб знайомитись із технічними здобутками та географічними відкриттями — його герої палали його цікавістю дослідника; Майн Рід стежив за своїми героями, звірятами та ростиною так, начеб відкривав їх уперше. Автори „Робінзона Крузо“, „Гулівера“, „Дон Кіхота“ — ніколи і не думали про те, що ці книжки може читати шкільна дітвора і міліонові маси. Нема іншого способу писати книжки для всіх, як писати книжки для себе або для вибраного гурта, коли вони мають бути літературою.

В. Будзиновський як неодин наш автор з патріотичних мотивів вибрав найлекшу дорогу, щоб служити загалові, знехтувавши те, що служить йому найкраще: літературний талант.

Абісинські війська посуваються наперед.

ЛЬОНДОН, ПАТ. „Дейлі Телеграф" повідомляє з Риму, начеби абісинські війська заняли місцевість Сіляр недалеко Уаль-Уаль. Італія вважає цю місцевість за частину італійської території.

РИМ, ПАТ. Міродатні кола заперечують про нові сутички на сомалійсько-абісинськім кордоні. Місто Сіляр недалеко Уаль-Уаль заняло 150 абісинців ще тоді, коли були бої коло Уаль-Уаль. Воно належить до Італії від 1926. р.

Чистка в Югославії.

БІЛГОРОД, 16. 2. ПАТ. Уряд Єфтича усуває далі з вищих становищ державних урядовців і призначує на їх місця довірених людей. В останнім часі уряд усунув декілька президентів міст і військових старшин ґенерального штабу. Крім цього сподіються дальших змін в адміністрації.

Перемога прем. Фляндена.

ПАРИЖ, 16. 2. ПАТ. Палата послів 444 голосами проти 124 признала заяву довір'я для уряду Фляндена. Ця заява найшла живий відгук. Її коментують так, що подавляюча більшість у палаті послів не є припадкова. Перед голосуванням прем. Флянден підкреслив, що більшість, яка вирине при голосуванні візьме на себе відповідальність за цілу політику уряду.

—о—

Кара смерти на провідника повстанців.

МАДРИД, 16. 2. ПАТ. Военний суд в Овієдо засудив на кару смерти соціялістичного посла Ґонзалеса Пена за провід в останній революції в Астурії.

ПО ШИРОКОМУ СВІТІ.

— Бельгійський уряд відмовив соціялістам дозволу на уладження маніфестації в дні 24. лютого ц. р. З цього приводу у неділю радитиме начальна рада партії, а Вандервельде зголосить у цій справі інтерпеляцію у парляменті.

— До Риму приїхав мадярський міністр освіти Гоман, щоб підписати італійсько-мадярську культурну конвенцію.

— Перед военним судом у Ризі відбувається вдруге розправа проти колишніх соціял-демократичних послів за переховування зброї.

— Ґубернатор Мартиніки (французькі Антилі) повідомляє, що в ріжних місцевостях дійшло до заворушень між робітниками і працедавцями. До кількох місцевостей вислали жандармерію.

— Фінляндський уряд призначив ректора університету у Гельсінґфорсі проф. Брот-Геруса головою комісії, яка опрацювала проект фінансової допомоги для університету і подбала одночасно про права шведської мови. Комісія розгляне теж можливість створення шведського університету.

Лет понад океан.

МАРСЕЛЬ, 16. 2. ПАТ. Відомі французькі летуни Кодос і Россі вилетіли нині рано в год. 6.30 з летовища Істре на літаку „Джозеф Ле Брі" до Ріо де Джанейро. Летуни забрали зі собою 6.400 літрів бензини і 270 літрів оливи. Летуни задумують наладнати безпосередню поштову комунікацію між Францією і Ріо де Джанейро. Перед відлетом заявили, що коли їхній лет вдасться, будуть продовжувати його далі, щоби побити свій лет і устійнити світовий рекорд лету.

Мобілізують фахівців.

РИМ, ПАТ. Покищо нема вісток про висилку двох змобілізованих дивізій до Африки. Відомо тільки, що мобілізація обняла багато резервістів ріжних річників, які служили в кольоніях. Одночасно уряд покликав до війська багато інженірів, лікарів, фармацевтів і санітарів, які необхідні в Африці з огляду на тропікальний клімат.

Совітський старшинський корпус.

(УП). Теперішній совітський старшинський корпус ділиться на три основні ґрупи. До першої ґрупи належать ті старшини, що мають старий кадровий вишкіл. Їх всього коло 8 прц. всіх старшин. Вони мають посади не звязані безпосередньо з управлінням і командуванням армії. Найбільше їх приміняють як учителів-фахівців по школах, де виховуються у військовому ділі нові старшини. Весь час вони находяться під надзором ҐПУ і нічого не можуть вдіяти самостійно.

До другої ґрупи належать старшини, що брали участь у світовій і большевицькій війні і до того часу не були старшинами. Походять вони в більшости з робітників. Їх є всього коло 25 прц. старшинського складу. Вони не мають військової освіти, а старшинами поставали виключно завдяки своїм заслугам для режіму. Вони певні комуністи, тому їм дається вищі команди і пости в армії та її управлінню. Вони не користуються в армії великою популярністю як фахівці, зате більше як добрі балакуни. Як старі ветерани мають право критикувати всякі розпорядження вищої влади. Розпропаґована свобода слова в першу чергу торкається їх. Всі інші мусять мовчати.

Третя ґрупа коло 67 прц. старшинського складу це вже молоді старшини совітського виховання, які також займають всякі вищі становища в армії. Вони покінчили совітські військові школи. Виховано їх в комуністичному дусі, але з практики помітно, що вони дуже тим духом не перенялись.

Назагал совітський старшинський корпус ділиться освітою на дві основні ґрупи. 10—15 прц. всіх старшин має середню освіту, 85—90 прц. її не має. Більшість має лиш нижчу освіту, але попали в армію лише тому, що вони пролетарського походження. В них також і розуміння воєнних наук є механічне і вивчене, бо вони не мали змоги заглибитись в його основніше, а головно недостача середньої освіти не дозволяла їм це зробити.

Переважно старшинами є робітничий елемент з міст. Як відомо, то на Україні міське робітництво було неукраїнського походження, тому й серед старшин дуже мало українців.

Перед виборами до парляменту в Югославії.

БІЛГОРОД, 16. 2. ПАТ. Національна партія в Югославії, до якої належали майже всі посли розвязаного парляменту, рішила, що не візьме відповідальности за зломання одноцілого національного фронту і не виставить своїх кандидатів до недалеких виборів до парляменту.

Наради фашистівської ради.

РИМ, 16. 2. ПАТ. На зимовій сесії великої фашистівської ради Мусоліні виголосив велику промову про закордонну і внутрішню політику. Опісля міністр скарбу склав звіт про фінансове та господарське положення, секретар партії про її діяльність. По довшій дискусії рада приняла італійсько-французький та італійсько-британсько-єгипетський договори у справі кольоній. Наради відбуваються далі.

Міжнародні війська покидають Саарщину.

СААРБРІКЕН, 16. 2. ПАТ. Нині рано відїхав зі Саарбрікен відділ голяндських військ, який входив у склад міжнародного корпусу, призначеного до вдержання ладу підчас плебісциту. На двірець приїхав комендант міжнародного корпусу ген. Брінд і багато італійських та англійських старшин. Крім того почести віддавала компанія англійських військ з орхестрою. При звуках голяндського національного гимну покинули голяндські війська Саарбрікен. Нині покинув теж Саарщину керманич міжнародньої поліції в Саарщині англієць Генесі.

З ЖИТТЯ НАШИХ УСТАНОВ.

Загальні Збори львівського відділу Товариства „Український Центральний Комітет".

Дня 10. лютого ц. р. відбулися Загальні Збори львівського відділу Т-ва „Український Центральний Комітет". По вислуханні звіту управи з її діяльности за минулий рік Загальні Збори одноголосно затвердили всі потягнення уступаючої Управи, відмітивши особливі заслуги в діяльности голови Управи, полк. Олександра Кузьминського і висловили йому одноголосно повне признання за ініціятивність і щире віддання загально-українським справам.

Після ухвалення сердечної подяки й абсолюторії уступаючій Управі вибрано нову Управу, в склад якої увійшли: голова полк. О. Кузьминський, члени: ст. Панченко, проф. Д. Котко, інж. М. Боровський та сотник П. Прозорівський. Заступниками членами вибрано інж. М. Гавриленка та п. О. Благодіра. До ревізійної комісії: мец. М. Корчинського та п. Трохименка.

Присутній.

Вибори до волосних рад у Чортківщині.

ЧОРТКІВ, ПАТ. Визначені досі в 6-х збірних громадах вибори до волосних рад не відбулися тому, що виборча колеґія всіх національностей заключила компроміс.

Вислід компромісових виборів такий:

Волость Джурин: 8 поляків (ББ), 1 старорусин, 2 українці, 1 німець.

Косів: 10 поляків (ББ), 5 русинів, 1 українець.

Білобожниця: 12 поляків (ББ), 4 українці.

Ягольниця Місто: 7 поляків (ББ), 3 жиди, 2 українці.

Ягольниця Село: 12 поляків (ББ), 4 українці.

Улашківці: 9 поляків (ББ), 7 українців.

Вистава М. Глущенка.

Останніми часами на виставі М. Глущенка помітно велике зацікавлення. До цього причинилися гарні рецензії, чужі і свої, та розголос про її прецікавий зміст. Закуплено понад 15 творів, з них 7 і то більших, закупили чужинці.

На загальне бажання, через те, що минулий тиждень минув що другий день в карнавалах, *вистава продовжена на один тиждень.*

Цікавий репортаж друкує „Неділя“, — про побут нашого мистця в Еспанії, головно на Балеарських островах. Ось деякі місця:

„На Балеарських островах... ночами бренять гітари. В нишних костюмах молоді новіо перебирають струни і співають під закратованими вікнами своїм коханим. З непривички — все це видається оперовою дією... В Пальмі... купці й перекупки, з привітною усмішкою дають зовсім задармо першому ліпшому стрічному ґіґантичні, як дитячі голови, помаранчі... Рибалки, що возили мене на море на мотиви, не пускали мене, аби у них не пообідав і просто обурювалися, коли я пробував витягати калитку... В меляхолійній музиці, в напівах з глибокою тугою і надривами в танках... празники тягнуться тижнями... горожани островів зовсім не знають, що таке кріза... за 13 пезет (6 золотих) я мав повне удержання в пансіонах, де мешкали міліонери...“

„Глущенко не лиш маляр, а й чемпіон легкої атлетики. Місцеві ґазети писали, що він приїхав з далекої України, та що у грецько-римській боротьбі він поклав усіх місцевих чемпіонів... найкраще плавав, бо робив за одною турою 8 кільометрів...“

Подаємо до відома, що з вистави знято 5 образів і заступлено іншими, так, що *вступ для молоді дозволений.* (Вступ для мол. 50 сот.)

НОВИНКИ

— **У доповненні подяки** українським громадянам Америки за жертви, зібрані Вп. п. Говиковичевою на сплату довгу за дім Промислової Жіночої Бурси Українського Краевого Товариства охорони дітей і опіки над молоддю у Львові, Головна Рада Т-ва повідомляє, що на днях одержала ще на ту ціль дальші жертви в сумі 98 амер. долярів, так що загальна сума зібраних жертв доходить досі до 876 амер. долярів. — **Головна Рада.** 966

— **Ще в справі Вечерниць „Червоної Калини“.** Комітет, що уладжує Вечерниці „Червоної Калини“ 23. ц. м. в салях Касина Почтовців при вул. Японській, подає до відома всім зацікавленим, що на тих вечерницях фраки не обовязують, а можна прийти і в звичайному темному одязі (візитовий). На знамениті та дешеві буфети, під управою пань, призначено цілий поверх з окремими салями й великою кількістю вигідних столиків, щоб гостям дати змогу свобідно провести вечір на любій гутірці в крузі знайомих і приятелів. Вечерниці „Червоної Калини“ проходять звичайно під знаком традиційного настрою, і це головно комітет має на увазі, а тому робить загально доступними буфетові салі й відділює їх від долішніх двох саль, де буде відбуватись забава при двох орхестрах. Запрошення від вівтірка т. є. 18. ц. м. видає на бажання адміністрація „Ч. К.“ вул. Зіморовича 20, в годинах 9. до 15. Окремо запрошень комітет не висилає. 989

— **Свято стрілецької пісні.** Як довідуємося, „Свято стрілецької пісні“, при співучасти Любич-Парохоняківної, М. Голинського та хорів „Сурма“ й „Бандурист“, заповіджене на 24. ц. м. в 12. год. вполудне — не відбудеться в салі Великого Театру, лиш в салі Колісею при вул. Соняшній у Львові, а то з огляду на те, що користуючись як найбільшою кількістю місць, при дешевих вступах, хоче Комітет уможливити в тому Святі участь якнайширшим кругам громадянства.

— **„З подорожі довкола світа“** — відчит Софії Яблонської, що відбудеться заходом „Т-ва письменників і журналістів“ 22. ц. м. в год. 6. веч. у салі „Бесіди“ буде присвячений враженням прелеґентки у подорожі з Марселі, Порт-Саід, Джібуті, Цейльон, Індо-Китай (Кохін-Хіна, Анам, Тонкін, Китай Юнан, Ляос, Камбоджа, Місто святинь Анґкор), Китайський Юнан. Відчит буде ілюстрований численними оригінальними світлинами. Запрошення на цей відчит можна дістати раніше в редакції „Діла“ або ред. „Нового Часу“ від год. 9. до 2. поп.

— **Вільномулярі.** Під таким наголовком відбудеться в неділю 17. лютого ц. р. відчит д-ра П. Мінка в год. 6. вечором у салі „Української Бесіди“ при вул. Рутовського ч. 22. Це черговий відчит з циклю Академічних Вечорів

— **Вистава У. С. С.** небавком кінчиться. Осталася нагода відвідати її тим, що не мали досі змоги її бачити. В неділю 16. ц. м. в 11. год. передпол. впорядчик вистави д-р Ів. Іванець буде давати пояснення для збірної публики з Жовківського передмістя.

— **З українського життя в Брні.** Заходом Т-ва „Українська Студентська Спілка“ в Брні відбулася 3. ц. м. святочна академія, присвячена роковинам проголошення самостійности і соборности українських земель та бою під Крутами. На проґраму свята зложилися: спів місцевого українського хору, реферат „22. січня 1918—1919 р.“ відчитав студ. С. Терещенко. Реферат про бій під Крутами відчитав студ. Яр. Онуферко і деклямації-рецитації відповідних творів О. Олеся — виконав студ. А. Дурделло. Свято закінчено відспіванням національного гимну. З нагоди річниці бою під Крутами була проголошена між місцевим українським студентством традиційна голодівка. Після академії переведено збірку на політичних вязнів. Свято відбулося в домівці У. С. С. при численній участи місцевої української кольонії.

— **Розбудова м. Львова.** Від двох років веде Комітет розбудови м. Львова акцію зорганізованого збірного будівництва на Залізній Воді, де вибудував кольонію, зложену із 60 домів. Щоб уможливити ширшим колам дістати власний дім, рішив Комітет розбудови розпочати будову домів дешевих, бо в ціні від 10.000 зол. разом з парцелею, на Персенківці біля Стрийської шоси, напроти міської бетонарні. Терен положений недалеко трамваєвої лінії, має воду, ґаз і електрику. Проектується будова 3-кімнатних домів. Рефлектанти з власною готівкою 5 до 6.000 зол. можуть при допомозі позички з будівельного фонду дійти до власного дому. Інформації дає бюро Комітету в маґістраті І. пов. ч. 103 від год. 11—12.

— **Водні роботи в проекті.** Як повідомляє Прес, є проект призначити суму 50 міліонів зол. на реґуляцію гірських рік і потоків. Цю суму надіються роздобути з позабюджетових джерел і зужити протягом двох років. Цього року передбачується 25 міл. на водні роботи, що обіймуть передовсім ріки і потоки в Галичині. Причинилася до того минулорічна катастрофальна повінь. Фонди на водні роботи уряд хоче роздобути з внутрішніх кредитових операцій.

— **Примусова парцеляція великої земельної власности.** Виконуючи закон про земельну реформу з 1925 р. польський уряд рішив розпарцелювати цього року 22.432 гектари поміщицької землі. М. і. буде розпарцельована частина земельних дібр Яр. Потоцького і Ант. Юндзіла в барановицькому повіті, Ян. Радзівіла в Рівенщині, Павла Сапіги в Борщівщині, Ант. Лянцкоронського в Чортківщині та Спілки Броди в Бродщині.

— **Ціни помаранч від 16. до 23. лютого ц. р.** Промислово-торговельна Палата подає, що комісія нотувань цін помаранч на засіданні 15 лютого устійнила для Львова такі ціни за 1 кг. помаранч у детайлічній торговлі на час від 16 до 23. лютого ц. р. включно: еспанські помаранчі „terca“ 1.32 зол., „blonde“ 1.50 зол., bloond-oval“ 1.70 зол. Палестинські помаранчі 1.85 зол. Італійські помаранчі 2.20 зол.

— **Сильна сніговія** лютилася кілька днів над Бориславом і околицею. Снігові замети на дорогах доходять до висоти 5 метрів. Колова комунікація на шосах перервана.

— **Вовки нападають на лещетарів.** На групу лещетарів біля Тиляви пов. Кросно напало стадо, зложене з 8 вовків. Лещетарі почали відстрілюватися і вовки розбіглися. Одначе біля Риманова на тих самих лещетарів напала друга тічня вовків, зложена з 10 штук. Тут були вже більше завзяті і не лякались револьверових стрілів. Лещетарі боронились електричними лямпками, заки добилися до людських осель.

— **Краєва хроніка.** Карний суд у Львові засудив війта і громадського писаря з Голів пов. Рава Руська по 1 і пів року вязниці за спроневірення 2.700 зол. громадських податків. — За зневагу екзекутора М. Морського засудив дрогобицький суд М. Калічака з Трускавця на місяць арешту. — В Долках пов. Товмач Петро Вонсович убив свого батька в обороні матери, над якою він знущався. — На леді на ріці Сяні в Перемишлі найдено судові акти, вкрадені недавно в суді.

— **Згорів почтовий амбулянс.** В почтовім амбулянсі особового потягу, що виїхав із Ґдині до Кракова, склалася експльозія, що спричинила пожежу. Здержано потяг і амбулянс відчеплено від решти потягу. Обслуга врятувалася, вискочивши з вагону. Тому що вагон находився біля мосту, вогнева сторожа могла гасити з гори. Амбулянс згорів до тла, причому жертвою вогню стала вся почта з Ґдині, Вейгерова, Орлова, Реди і Ґданська.

— **Присуд за замах на синагогу.** В суботу 16 лютого закінчився у Вильні процес за замах на синагогу. Трибунал засудив підс. Здзіслава Вардайна на 5 років, Едварда Леошка на 4 роки, Вальдемара Ольшевса на 3 роки, Леона Гринкевича на 1 рік. Яна Дравеля звільнили. По проголошенні присуду мати Вардайна зімліла. На внесок оборонця трибунал покищо випустив на волю засудженого Вардайна за кавцією 1.000 зол.

— **Бензина в криниці.** В криниці на одним з передмість Праги вибухнув ґаз. Спершу міркували, що це наступив вибух світляного ґазу, який дістався до криниці з ушкодженого проводу. Опісля виявилося, що в криниці є бензина. Пожежна сторожа вже другий день вичерпує бензину з криниці, але бензина постійно прибуває. Покищо не устійнили звідкіля протікає бензина до криниці.

Відозви й комун кати.

УКРАЇНСЬКЕ ГІГІЄНІЧНЕ ТОВАРИСТВО У ЛЬВОВІ ДО УКРАЇНСЬКОГО ГРОМАДЯНСТВА

Громадяни!

Рік-річно повторюються втерті кличі про вагу боротьби з туберкульозою для здоровля, сили, розвитку і будучности народу. Рік-річно у всіх культурних народів улаштовують місяці пропаганди для поборювання туберкульози, цього найбільшого сучасного лиха. Що-року кидають у нарід незвичайно велику кількість популярної літератури в ціли освідомлення найширших мас про ті великі небезпеки, що їх несе в нарід туберкульоза, і рівночасно в ціли зорганізування відповідної оборони перед цією притаєною, але дуже небезпечною пошестю головно для селянства та робітництва.

Цей тяжкий обовязок оборони перед туберкульозою сповняє на наших землях від початку свого заснування Українське Гігієнічне Товариство, яке в цім році переходить у друге пятиліття своєї діяльности.

Важке економічне положення нашого народу і замало засвоєне ширшими кругами громадянства зрозуміння для санітарних та гігієнічних питань дає ще більше поле для розвитку туберкульози.

Чи не бачите цього на кожному кроці?!

Громадяни!

Гляньте, кілько рік-річно жертв зпоміж нашого селянства, робітництва, міщанства, студентства та трудової інтелігенції забирає туберкульоза! Прислухайтесь цьому безмірному болеві матерей по страті своїх синів чи доньок, приглянься плачеві овдовілих жінок чи осиротілих дітей! Кілько з причини туберкульози залишилось калік, нездібних до праці, кілько хорих лежить по хатах, що не тільки не працюють, але ще вимагають відповідного й коштовного піклування! А в якій нужді живуть полишені діти-сироти по сутеринах та бідних похилених селянських хатах! А чейже кожне з них — це будучі громадяни, це богатовартісні і надійні члени народу.

Отже вже з цього бачимо, що боротьба з туберкульозою — це проблема усього народу. Рятування цих хорих на туберкульозу і забезпечення себе й інших перед нею є обовязком усієї суспільности.

Найбільшим ворогом туберкульози є раціональне освідомлення народу, як запобігати поширенню туберкульози і як її поборювати. Таку освідомлюючу працю хоче повести Українське Гігієнічне Товариство і цього року, проголошуючи **місяць лютий і березень місяцями пропаганди боротьби з туберкульозою.**

Громадяни! Памятайте, що здоровля — це найбільший скарб людини! Бережіть себе і своїх дітей перед зараженням туберкульозою! Освідомлюйтесь самі й інших освідомлюйте про способи поборювання цієї недуги!

Читайте пильно й іншим читайте статті і видання Українського Гігієнічного Т-ва!

Масове поширення туберкульози вимагає масової боротьби з нею, яку треба вести зорганізовано і під умілим проводом.

Тому вступайте в члени Українського Гігієнічного Т-ва і під його проводом ставайте в ряди боєвиків на фронті боротьби з туберкульозою! Нехай кожний дасть, що може, на цю боротьбу: один гріш, другий знання, третій працю, і в цей спосіб вирятуємо з обіймів туберкульози неодного громадянина, який своєю працею оплатить десятикратно цей наш сьогоднішній дар.

Надіємося, що наш цьогорічний апель не прогомонить пусто і що почують його всі, кому лежить на серці здоровля своє і всього народу.

Тому всі до праці!

Всі на фронт боротьби з туберкульозою!

За Виділ Українського Гігієнічного Т-ва:

Д-р М. Панчишин, голова. Д-р С. Панкевичівна, секретар.

Д-р Р. Осінчук, прес. референт.

Дороги життя.

НА НОВУ МОГИЛУ...

Тихо і беголосно, майже зовсім осамітнений і забутий доконав свого віку Вячеслав Будзиновський. Довголітній посол до австрійської Державної Ради (1907—1918), де належав до кращих бесідників, визначний публіцист і денникар (кол. редактор „Буковини", „Свободи", літ. журналу „Світ", „Украінішес Кореспонденцблят", співробітник „Діла" і т. п.) соціольог („Хлопська посілість", „Знесення панщини") талановитий белетрист („Стрімголов" та інші оповідання, сценічні твори), а передовсім популярні історії, що своїми писаннями витручував з рук нашої молоді чужі книжки.

Будзиновський був типом запальним, вибуховим, що у своїх писаннях і вчинках мав дещо з дикого степового гурагану. У полеміці, у дискусії пристрасний, непогамований, безоглядний, у вислові й стилізації сильний, палкий, яскравий, драстичний („...Громи бють тільки у високі вежі — ніколи у клльозети").

Та мав він у свому життєвому білянсі дві позиції, якими в історії визвольного руху нашого селянства поставив собі нерукотворний памятник. Це його підготова і участь в орґанізуванні й переведенні хліборобських страйків (1902—1904), а друга — його участь в акції за виборчою реформою (1905—1906).

Будзиновський товкся по вічах, своїми промовами загрівав: фанатизував масу, розпалював котел народнього невдоволення до червоного жару. Не диво, що звик був їздити на віча з подушечкою й коцом, бо часто з віча відвозили його жандарми просто до старosтва, а звідти до вязниці.

Його буйний і непогамований, іноді з невідповідальністю сумежний характер (в р. 1911. на комісії водній в Раді Державній, коли йшло про концесію для сусідів — канали), кинувся на стіл і понищив усі акти комісії) робив його часто предметом не лиш переслідувань і нагінки з боку влади, але й предметом атак та набрехів від своїх таки політичних товаришів та публіцистичних противників.

Востаннє сидів я з ним в редакції „Громадської Думки". Були це важкі часи розпуття, перехресних стежок, хитання й ходу навмання. Повага хвилини кликала за Таврaнами, а ми спромоглися лише на Охримовича чи В. Бачинського.

Тому й „Громадська Думка" підспівувала за поетом „Кудою йти і на що сподівання?" а у висліді було так: що в пісні дні появлялись передовиці за Петлюрою, а в мясні проти нього. Так він опинився поза „Громадською Думкою".

І з того часу зачинається трагічна доба його життя. Злочно засуджений на Тотшвайґен, був він надто амбітною одиницею, щоби приняти присуд без протесту. Тож стає головою Партії Праці, пише в „Раді", друкує дещо навіть у „Нових Шляхах", але все явно, сміло без забрала. Та не був це вже давній Ваць. Була це Шлемілева тінь; робив враження птаха що волочив по землі свої надломані, окровавлені крила...

З Будзиновським сходить до гробу колись голосний, невтомний діяч, що має великі заслуги в розбудженні селянських мас у Галичині; вмер з ним разом і каторжний робітник пера — і вічний дух бунту.

То й не повезуть його чотирма кіньми до цвинтарних брам і не поставлять йому нагробного памятника, а поховають в тихому кутку, щоби по трудящому бурхливому житті спав тихим сном і снив золотий сон про кращу долю для свого народу...

Тиберій Горобець.

Дописи.

ПЕРЕМИШЛЬ.

Память Грушевського помянули всі установи на засіданнях своїх виділів, а Т-во „Учительська Громада" скромненькою академією. Слід було академію підготовити з більшим піетизмом і зареклямувати афішами, а не двома писаними оповістками по крамницях. Публика дописала. З пошани просимо не називати Грушевського — „Грушівським", бож це баламутство!

На вечерницях Рідної Школи охочих дивитися було багато, до танцю мало. Конечно треба на будуче постаратися за кращих аранжерів. Грошевий успіх малий.

На загальних зборах „Української Бесіди" вибрано новий виділ під головуванням д-ра П. Войтовича. Члени нового виділу дають запоруку, що поширять товариське життя на всіх „диких" громадян і приєднають молодь до „У. Б.". Побажатиб успіхів у праці новому виділові, а „диких крикунів", що усуваються від товариського життя та праці треба буде пятнувати!

ЛУЦЬК.

З „Сільського Господаря". Не зважаючи на тяжку господарську кризу, яку переживають хлібороби Волині, філія „Сільського Господаря" в Луцьку веде далі свою високо культурну роботу. Власними силами утримує дві агрономічні сили, видає часопис „Нова Скиба" (третій рік) і захоплює щораз нові ділянки життя. Отак перед кількома днями започатковано під її проводом першу спробу на Волині контролі молочности в молочар. районі Воротнів, до якої зголошено 93 корови; контроля розпочалась під доглядом спеціяльно вишколеного, спільно з районовою молочарнею, інж.-агр. Тополева. Розширюючи свою працю, філія перейшла до помешкання від зліквідованого інспекторату РСУК, у якому окрему кімнату займає кружок „С. Г." в Луцьку і Повітова Жіноча Секція. Більше помешкання дає можливість улаштовувати господарські наради та зїзди делегатів ріжних секцій. Не так давно місцевий кружок улаштовував господарську нараду, на якій мав реферат голова філії п. В. Островський на тему „Місто і хліборобство", яка стягнула значне число членів як з Луцька, так і з близьких сіл. Про працю філії найкраще свідчать цифри. Після виключення всіх неакуратних членів філія має 2.096 членів, зорганізованих у 60 кружках. Рік закінчила з зиском 833 зол. 75 сот., майже цілковито звільнившися від боргів з попередніх років, — градобиття, ржи й інших стихійних нещасть. І не зважаючи на це, є між свояками українцями невідповідальні люди, які з невідомих причин розповсюджують навіть у пресі (див. „Волинська Неділя" ч. 4) брехливі відомости, мабуть на те, щоб здезорієнтувати членів Т-ва або спекти собі якусь власну поганеньку печеню. В чию користь іде така робота.

Місцевий.

ЛЮТОВИСЬКА.

Вияснення в справі виборів. Підписані радні громадської ради в Лютовиськах просять помістити в „Ділі" отсе вияснення: На сторінках Вашого хвального часопису з дня 2. лютого ч. 27 появився допис невідомого автора під наголовком „Вибори Волосної Ради" в Билечах. Підписані вияснюють отсе: Неправдою є, будьтоби п. Чиcкович Володимир, солтис з Лютовиськ, „укладав польську листу та сильно за нею агітував". Неправдою є, що „найгірше списалися при виборах Лютовиська. Неправдою є, що „інші українські села довідалися про українську листу в останньому моменті і тому були мало підготовані". Бо правдою є, що компромісову листу укладали, чи пак ставили кандидатів на радних до волосної громади Билич, яких вибрала абсолютна більшість кожної гминної ради, всі солтиси і підсолтиси дотичної округи. Правдою є, що на передвиборчій конференції були зриними п. Сілецький Степан і Микола Куць (Букова), саме ті, які пізнійше були творцями окремої листи. Правдою є, що п. Микола Куць особисто поставив кандидатів свого села (Букова) на радних до Волосної Громади Билич на компромісовій листі і тимсамим погодився на подібну листу. Правдою є, що інтелігенція нашої округи не заняла негативного становища до компромісової виборчої листи, натомість пп. Сілецький і Куць створили українську листу в останньому моменті і, як нам відомо, з чисто особистих мотивів. Правдою є, що Лютовиська (які розпоряджали одним мандатом) не поставили п. дир. С. Сілецького на кандидата радного до Волосної Ради в Биличах. Зате не відповідає дійсности, що при виборах „попсувались найгірше громадяни Лютовиськ, ведені п. Чиковичем Володимиром" (як це твердить дописувач). Правдою є, що хоч на українській листі, зложеній в останній хвилині,

були деякі кандидати, щодо яких багато наших громадян мало поважні застереження, то голосуючі громадяни Лютовиськ віддали голоси на листу українську, виключно і лише для солідарности. З того виходить, що не громада Лютовиськ „попалась найгірше" при виборах, але списались найгірше ті інцітатори окремої листи, які, рішаючись в останньому моменті на окрему листу, не підготовили як слід справи і викликали хаос та через це українці втратили багато мандатів. — Лютовиська, 3. II. 1935. — Квасниця Дмитро, Корчатович Іван, Корчевський Пилип, Фігура Василь, Ганик Микола, Вовк Микола, Хай Микола, Ганик Теодор

—o—

Нові книжки й журнали.

КНИЖКИ

Повне видання творів Тараса Шевченка. **Т. ШЕВЧЕНКО:** Том VII. Український Наук. Інститут. Варшава-Львів 1934. ст. 338. Зміст: Передмова. Художник. Повість. Наймичка. Повість. Варнак. Оповідання. Примітки до них П. Зайцева. Пояснюючі статті: Павло Зайцев: Прозова творчість Шевченка. М. Рудницький: Повість „Художник". Л. Білецький: Повість „Наймичка". Дм. Дорошенко: Оповідання Варнак. Покажчик імен. Ілюстрації: 1) Автопортрет Шевченка олівцем 1845 р. Алея статуй у літньому саду. Фотографія. Портрет К. П. Брюлова, роб. Трочиняна. Портрет В. А. Жуковського, роб. К. Брюлова. Петербурська Академія Мистецтв. Історія викупу Шевченка в карикатурі В. А. Жуковського. Шевченко — студент академії. Етюд В. Штернберга. В академічному класі. Рисунок Шевченка. На Смоленському кладовищі. Селія Шевченка. Шевченко — студент Академії. Нелюдн. автора. Автограф Шевченка (сторінка з повісти „Художник"). Портрет Агати Ускової, роб. Шевченка.

ЛІКАРСЬКИЙ ВІСТНИК, орган лікарської комісії Наук. Тов. ім. Шевченка і Українського Лікарського Товариства у Львові. Львів. 1. січня 1935. Р. XIII. Ч. 1. — Зміст: Ю. Добриловський: Профілактика післяпологових інфекційних захорувань стрептококовим та стафілококовим антивірусом. Л. Максимонько: Новіші погляди на причини повстовання відриву сітківки та його лікування. М. Долинський: Новий спосіб лікування червівки. О. Філяс: Спроби кооперативної санітарної організації. Хроніка сходин У. Л. Т. З життя філій У. Л. Т. З приводу 25-ліття У. Л. Т. З медичної преси. Новинки Термінольогічний куток.

ЖУРНАЛИ:

УКРАЇНСЬКИЙ ФІЛЯТЕЛІСТ, місячник. Відень січень-лютий 1935. Р. XI. Ч. 1—2. Зміст: Привіти „Українському Філятелістові". В. Зоннеберг-Федоровський: Мистецтво на марках України. В. Полянський: Дещо про польську марку з 1860 р. А. Штомаи: До історії марок У. Н. Р. В. Зоннеберг-Федоровський: Нові автомарки в СРСР. Нові марки. Дрібні вістки. Критика і бібліографія. З філятелістичних журналів. Від адміністрації. Пресовий фонд „У. Ф.". Дарові премії. Оголошення.

„ТОРГОВЛЯ І ПРОМИСЛ", ч. 4 (10) з 15. лютого 1935. Зміст: Дійсність і бажання (На порозі нового організаційного року. — Преса про наші Заг) Збори. — Дещо про наш орган). До нашої анкети: Оставлення, Техніка податкових апарів. Вирізки з преси („Кооперація і приватники" — Коол. Республика ч. 2). Відгуки (Перемога і Бюлетин Пол.-Українськиї), повідомлення з XI. Заг. Зборів Союзу У. Купців і Пром. В Польщі і в світі, Фейлетон І. О. „За зв'язок купців і промисловців з банками" (ч. И.), огляд організаційного і товарицького життя, видавничі новини, біржа і т. і.

ГОСПОДАРСЬКО-КООПЕРАТИВНИЙ ЧАСОПИС, орган Ревізійного Союзу Українських Кооператив, Львів, неділя 17. лютого 1935 р. Р. XV. Ч. 7.

—o—

Листування Редакції.

Вп. Авторам спростування з Бережан: Дальшу полеміку в справі Кружка Р. Ш. мусимо перервати для добра самої установи. Всі матеріали передаємо Головній Управі Р. Ш. для переведення слідства, до якого виделегований вже пос. Д. Великанович.

Вп. Я. Ой, Перемишль: Дуже дякуємо за короткі вістки, які все радо використаємо.

Вп. Б. Л., Станиславів: Відповідь вишлемо листом.

ОГОЛОШЕННЯ

За оголошення редакція не відповідає.

БІРЖА.

ГРОШІ.

Долар у Львові у приватних оборотах 5·28 1/4 зол.

У Варшаві були такі курси: Льондон 25·82, Париж 34·94·50, Берлін 212·50, Цюріх 171·45, Голяндія 358.10, Прага без трансакцій, Італія 45·02, Нюйорк кабель 5·29 5/8, Нюйорк чеки 5·29 3/8.

Золото: Долари 8·92—8·91, Франки фр. 34·60—34·50, Дукати 21·30—21·00, Корони, 36·50—36·40, Рублі 46·50—46·40.

Срібло: Корони австр.: 0·38 — 0.37, Фльорени: 0·95 — 0·95, Рублі: 1·56 — 1·52.

ЦІНИ „МАСЛОСОЮЗУ".

„Маслосоюз" повідомляє, що в дні 16. лютого ц. р. кооперативам платив за:

	львоко Львів.
1 кг. масла франко магазин	2·10 зол.
1 л. молока	0·15 „
1 л. сметани	0·60 „
1 к. яєць	3·70 „

Пастеризоване молоко з доставою до дому у Львові 1 літра 25 сот.

Тенденція на масло сильна, на молоко і сметану одержана, на яйця зниж. кова.

Маслосоюз повідомляє, що від 16 лютого ц. р. платить своїм доставцям **за 1 кг.** живої ваги птиці, льоко подвіря птахоїзарні „М. С." у Львові, (вул. Декерта ч. 4):

Молоді кури	I. кл.	за 1 кг.	0·95 зол
Старі	„	„	0·75 „
Годовані качки	„	„	1·10 „
Годовані гуси	„	„	0·90 „
Індики	„	„	0·90 „
Індички	„	„	1·10 „
Пантарки	„	„	1·20 „

Птицю приймає в скількости визначеного приділу для кожного доставця.

ОПОВІСТКИ.

Ширші сходини членів Кружка „Рідної Школи" ім Ганни Барвінок відбудуться дня 19. II. ц. р. год. 6-та вечором в домівці при вул. Мохнацького ч. 12. На порядку дня: Реферат д-ра І. Крип'якевича „Пам'яти Михайла Грушевського".

За редакцію відповідає Олександер Костик. Видає Видавнича Спілка „Діло". З друкарні Вид. Спілки „Діло", Львів, Ринок 10.